

Asia: VN/25888/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaalihuoltolain, vanhuspalvelulain ja asiakasmaksulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pidätkö kannatettavana, että teknologisten ratkaisujen käyttämisestä sosiaalihuollon palveluissa säädettäisiin uudessa 47 §:ssä esitetyllä tavalla?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Tulevat lakimuutokset ovat odotettuja ja tarpeellisia, jotta tulevaisuudessa pystymme vähenevillä resursseilla vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen taloudellisemmin. Kun asia on säädetty laissa, koetaan se ns. normaalina osana palvelutarjontaa. Teknologia mahdollistaa myös asiakkaiden itsenäisemmän elämisen ja asumisen kodissaan pidempään.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Pidätkö kannatettavana, että teknisestä valvonnasta sosiaalihuollon toimintayksikössä säädettäisiin uudessa 48 §:ssä ehdotetulla tavalla?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

On tärkeää, että on yhtenäiset säädökset teknisestä valvonnasta ja toimintamalli siltä osin yhtenäinen.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Esityksessä ehdotetaan, että asiakkaalta ei pyydetä suostumusta teknologisen ratkaisun käyttöönottoon, vaan asiakkaan mielipide otetaan huomioon osana asiakasprosessia (palvelutarpeen arviointi, palvelusuunnitelma, päätös). Kannatatteko tätä ehdotusta? (HE-luonnos kappale 2.6)

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää, miksi asiakkaalta pitäisi pyytää suostumus ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Pidätekö kannatettavana, että teknisestä valvonnasta sosiaalihuollon toimintayksikön yhteisissä tiloissa säädetään?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Jos ei, voitte esittää, miksi teknisestä valvonnasta ei pitäisi säätää ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

**Missä tilanteissa katsotte, että toimintayksikössä olisi tarpeen käyttää tallentavaa kameravalvontaa?
Millainen prosessi liittyy tallentavan kameravalvonnan käyttämiseen**

- yövalvontaa yhteisissä tiloissa, koska henkilökuntaa on vähän/toimitaan yksin, liiketunnistimella
- ulko-ovilla, liiketunnistimella
- lääkehuoneessa, jatkuvana seurantana
- jos tarve tallenteiden tarkasteluun, se pitää erikseen pyytää tietohallinnosta tai vastaavasta

Pidätekö kannatettavana, että laissa säädettäisiin, että asiakasprosessin aikana on arvioitava teknologian hyödyntämisen mahdollisuus asiakkaan sosiaalipalveluissa?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää, miksi arviointivelvollisuudesta ei tulisi säätää.

-

**Pidätekö kannatettavana, että asiakasmaksulain 10 e §:ään lisätään uusi momentti, jonka nojalla turva-
auttamispalvelun toteuttamisesta osana kotihoitoa voidaan periä maksu?**

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Karsii mahdollisia tarpeettomia asiakaskäyntejä ja työaika keskittyy tarkoituksenmukaisemmin.
Tuntiperusteinen kotihoidon maksu ei sovellu tähän.

Jos ei, voitte esittää, miksi ei tulisi säätää ehdotetulla tavalla.

-

Pidättekö kannatettavana, että teknologian huomioimiselle iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon henkilöstömitoituksen laskemisessa asetettaisiin maksimiraja?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Teknologia pohdinnan velvoite palvelutarpeen arvioinnin yhteydessä on hyvä. Tuolloin se on pakko ottaa osaksi palvelujen arviointia, asiakassuunnitelmaa ja palvelujen järjestämistä sekä lisää asiakkaiden ymmärrystä lakisääteisenä ensisijaisena palveluna, koska teknologian käyttöä ei vielä koeta mielekkäänä palveluna. Tarvitaan myös asennemuutosta.

Eettisyys varmasti pohdituttaa ja sen "osaanko arvioida palvelutarpeen /teknologian käyttömahdollisuudet oikein?" mutta aina palvelutarpeenarvioinnin voi tehdä uudelleen ja päivittää asiakassuunnitelman.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos kannatatte maksimirajan asettamista teknologian huomioimiselle iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon henkilöstömitoituksen laskemisessa, onko ehdotettu 0,04 mielestänne sopiva?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Pidättekö kannatettavana, että iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon vähimmäishenkilöstömitoitus olisi edelleen 0,6 työntekijää asiakasta kohti, jota ei voitaisi teknologioita käytettäessä alittaa?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on oltava yöhoitaja läsnä, mutta isommissa yksiköissä HE:ssä kuvattu teknologia helpottaa asukasturvallisuuden valvontaa ja lisää asukasturvallisuutta. Haastavaa yksiköiden valvonnassa (hva:n omavalvontaan kuuluvassa valvontatehtävässä) on pohtia, mikä on riittävä teknologia, millä on mahdollista vähentää henkilöstötarvetta.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Valmistelussa on arvioitu, että lääkehuoltoon, yöaikaiseen valvontaan ja kirjaamiseen liittyvillä teknologioilla voi olla henkilöstövaikutuksia. Näettekö, että iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa voisi vielä olla joitakin muita välittömän asiakastyön tehtäviä, joissa teknologian avulla voitaisiin vähentää henkilöstötarvetta?

Kyllä

Jos kyllä, mitä tehtäviä ne olisivat ja millä teknologialla henkilöstötarvetta voitaisiin vähentää?

Erilaiset sensorit asukkaan voinnin seurannassa (automaattiset hälytykset, tarkistuskäyntien vähentyminen, puheyhteys huoneeseen).

Kannustaako esitys mielestänne investoimaan uusiin teknologioihin sosiaalihuollon palveluissa (myös muissa kuin iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa)?

Kyllä

Voitte esittää teknologiainvestointeihin liittyviä näkökohtia.

Tärkeää saada yhtenäiset toimintatavat, jotka perustuvat lakiin. Investoinnit yleensä suuria, toisten kokemukset tärkeitä.

Kansallisesti määritellyt minimivaatimukset / kriteerit ammattilaiskäyttöön tuleville teknologioille tärkeää.

Voitte esittää muut asiaan liittyvät näkökohtanne ehdotuksen vaikutuksista.

Teknologioiden käytössä on lisääntyvästi ollut häiriötilanteita. Ehdotuksessa on hyvänä se, että veloitetaan tekemään suunnitelmat varautumiseen häiriötilanteissa.

Mäenpää Sami
Kainuun hyvinvointialue

Polvinen Heli
Kainuun hyvinvointialue